

Udin boršt z okolico očaral z zgodbami, okusi in prijaznimi domačini

Uroš Brankovič (Center za trajnostni razvoj podeželja Kranj)

Krajinski park Udin boršt je bil v letu 2019 s svojo gozdno naravo in podeželsko okolico z bogato kulturno dediščino, kmetijami in domačo kulinariko cilj več zanimivih organiziranih obiskov. Kar nekaj od teh je pripravil Center za trajnostni razvoj podeželja, njihov skupni namen pa je razvoj doživljajskega turizma na celotnem območju Občine Naklo.

Eden prvih obiskov je bil že Zeleni izlet z uporabo obstoječih avtobusnih linij, ki je poleti 2019 potekal v okviru projekta Naj te zapelje zelena mobilnost. Takrat se je izvedbi programa poleg udeležencev iz več krajev osrednje Gorenjske pridružila tudi večja skupina z Ljudske univerze Tržič. Skupaj so si vodeno ogledali Duplje z Dupljsko graščino in Vogvarjevo hišo, bujno poraslo kraško jamo Arneževa luknja, pa tudi sadjarsko kmetijo Matijovc. Izkazalo se je, da je v sedmih urah mogoče celoten program izvesti tudi z javnim prevozom, torej brez avtomobila.

Najbolj množičen obisk je Udin boršt doživel v novembru, ko ga je v dveh vikendih obiskalo skoraj 100 obiskovalcev iz vse osrednje Slovenije pod organizacijskim okriljem Univerze za tretje življenjsko obdobje Ljubljana. Obiskovalci so navdušeno in z veliko užitka spoznavali in okušali vse, kar to območje ponuja. Med spoznavanjem življenja in dela na več uspešnih in inovativnih kmetijah v okolici Udin boršta (kmetije Poličar, Matijovc in Odems) so okušali in si nakupili njihove okusne domače izdelke. Obakrat jim je vrata gostoljubno odprla tudi Dupljanska graščina, kjer sta zakonca Mauser predstavila kopico poznanih ter še več manj poznanih zgodb iz njene večstoletne zgodovine. Pa tudi nekaj o kulturnih dogodkih, ki se tu odvijajo že 30 let, ter kako pestro, a tudi zahtevno in delavno je življenje sodobnega »graščaka«.

S svojo toplino, hišno opremo iz 19. stoletja in novo skodlasto streho je očarala tudi Vogvarjeva hiša. Najbolj pa so navdušili gozdovi Udin boršta. Še posebej, ko so udeležence ob prepreki

na gozdni cesti zaustavili pravi dupljanski rokovnjači in jim ob »grozljivi« tradiciji s posušeno roko le dovolili v osrčje gozda do Krive jelke. Tu so jih s petjem in plesom ob tabornem ognju pričakali rokovnjaško opravljeni člani društva Pod krivo jelko. Že s tem so osvojili srca vseh navzočih, ko pa je bila na vrsti še pogostitev z domače pripravljenimi sladkimi in tekočimi dobrotami, je bilo veselo vzdušje na vrhuncu. Za rokovnjaški golaž in štruklje je obakrat izvrstno poskrbelo Mesarstvo Tišlr iz Podbrezj in dodalo piko na i zagotovilo, da bo šel glas o dobrotah iz Občine Naklo po Sloveniji.

Obiskovalci so med obiskom izvedeli tudi kopico novih podatkov o značilnostih rokovnjaštva, ki je imelo prav v Udin borštu enega od središč. Na to jih je opozoril tudi ogled bližnjega rokovnjaškega tabora s kožaricami. Spoznavali so, da je bila življenje rokovnjačev resnično še veliko bolj zanimivo od številnih kasnejših legend, obenem pa tudi precej pretresljivo. Vseeno se je ob razlagi rokovnjaške poroke za četrletje in s skokom čez jarek marsikateri moški udeleženec kar malce z zavidanjem namuznil.

Udeleženci so bili presenečeni tudi nad tem, da ima območje, čeprav daleč od Krasa in Postojnske jame, zelo pester nabor kraških pojavov (jame, brezna itd.). Po tem merilu je tukajšnji konglomeratni kras v samem vrhu v Sloveniji. Med sprehodom po gozdu so tako spoznali konglomeratne kamenine, si ogledali vrtače in kraške izvire, le pri obisku Arneževe luknje jo je zagodlo podrto drevo, ki je zaprlo gozdno pot.

Skozi pripravo, še bolj pa izvedbo programov, se je izkazalo, da je mogoče s povezovanjem različnih vsebin na širšem območju Udin boršta oziroma Občine Naklo oblikovati raznolike in privlačne turistične programe. Ne le za en (pre)poln dan, ampak skupaj s sosednjimi območji tudi za obisk, ki bi lahko trajal celoten vikend ali teden. ●